

Číslo jednací:
2010/1334/KVSE

Důvodová zpráva k nařízení č. 1/2010

Varroáza včel je nebezpečná nákaza způsobená roztočem *Varroa destructor*. Tento roztoč napadá včelí plod, nejčastěji trubčí, na kterém se rozmnožuje, i dospělé včely. Může být přenašečem virových, bakteriálních a plíšíňových onemocnění včel a včelího plodu. Nákaza se šíří nakaženými trubci, včelami, roji a loupežením zdravých včel v nemocných včelstvech. Tento roztoč, pokud není včelstvo léčeno účinnými přípravky, způsobuje úhyn napadeného včelstva.

Při prvním výskytu varroázy včel na území jednotlivých obcí Pardubického kraje na počátku osmdesátých let 20. století byla příslušnými správními orgány (tehdejší okresní veterinární zařízení) vymezena ochranná pásma v okruhu 5 km kolem ohnisek nákazy a nařízena ochranná a zdlavací opatření. Vzhledem ke skutečnosti, že na území Pardubického kraje ochranná pásma přesahují 50 % plochy kraje, je území Pardubického kraje považováno za oblast plošně zamořenou. Z tohoto důvodu jsou pro všechny chovatele včel Pardubického kraje závazná ustanovení § 131 a násl. vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdlavání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.

Krajská veterinární správa pro Pardubický kraj (dále „správní úřad“) provedla po vyšetření směsných vzorků zimní úlové měli, odebraných v období od 1. 2. 2010 do 15. 2. 2010, vyhodnocení nákazové situace v Pardubickém kraji, z něhož vyplývá, že s výjimkou okresu Ústí nad Orlicí, má intenzita varroázy včel na území Pardubického kraje stoupající tendenci. Přes tuto skutečnost na území Pardubického kraje nebyly evidovány, na rozdíl od jiných oblastí České republiky, hromadné úhyny včelstev. S přihlédnutím k těmto skutečnostem považuje správní úřad za nutné v dalším období udržet k tlumení varroázy včel na území kraje již přijatá opatření, a to především vzhledem ke skutečnosti, že současná relativně příznivá aktuální nákazová situace varroázy není zárukou, že by se přemnožení roztočů nemohlo opakovat. S dalším nárůstem intenzity varroázy by došlo k nárůstu dalších bakteriálních a virových chorob včelstev, především k nárůstu intenzity moru včelího plodu, jehož nákazová situace v Pardubickém kraji je velmi nepříznivá. Vzhledem k této skutečnosti správní úřad v souladu s § 15 odst. 1 a § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, nařídil nařízením č. 1/2010 mimořádná veterinární opatření za účelem zlepšení nebo udržení nákazové situace v kraji.

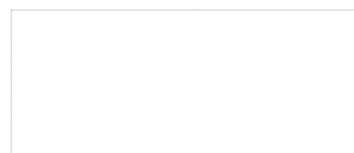
Způsob ošetření včelstev na území Pardubického kraje a termíny jejich ošetření stanovil správní úřad v souladu s § 132 odst. 2 vyhlášky č. 299/2003 Sb. s přihlédnutím k nejnovějším výsledkům klinických pokusů omezujících možnost vzniku rezistentních populací roztoče *V. destructor*. Průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo v Pardubickém kraji činí v roce 2010 0,61 (oproti 0,45 v roce 2009, 1,28 v roce 2008, 1,33 v roce 2007, 1,09 v roce 2006 a 0,72 v roce 2005). Průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Chrudim činí v roce 2010 0,5 oproti 0,25 v roce 2009; průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Pardubice činí v roce 2010 1,32 (oproti 1,05 v roce 2009); průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Svitavy činí v roce 2010 0,58 (oproti 0,27 v roce 2009); průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Ústí nad Orlicí činí v roce 2010 0,39 (oproti 0,50 v roce 2009). Při stanovení způsobu podzimního ošetření přihlédl správní úřad k vysoké hustotě chovaných včelstev a ke geografickému uspořádání kraje a k extrémně teplému počasí v průběhu

loňského podzimu, které vedlo k podzimnímu a zimnímu plodování včelstev. Podání stejných přípravků a ve stejných lhůtách na území jednotlivých okresů Pardubického kraje je nařízeno kvůli dosažení maximální účinnosti léčby, jejímž cílem je stabilizovat nákazovou situaci varroázy včel v Pardubickém kraji a současně zajistit zdravotní nezávadnost medu a dalších včelích produktů. Použití aerosolové aplikační formy pro provedení posledního ošetření přípravkem *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.* doporučuje správní úřad za účelem důsledného doléčení včelstev v době zimního klidu a vzhledem ke skutečnosti, že tuto aplikaci lze provést do teploty -5 °C, tudíž i začátkem prosince, kdy jsou včelstva bez plodu. Možností alternativního nahrazení přípravku *VARIDOL FUM sol. a. u. vet.* přípravky buď *MP-10 FUM sol. a. u. vet.* při použití fumigační aplikační formy nebo *M-1 AER sol. a. u. vet.* při použití aerosolové aplikační formy správní úřad umožňuje provedení monitoringu vzniku a rozšíření rezistentních populací roztoče *Varroa destructor*. Možnost záměny přípravku *GABON PA-92 proužky a. u. vet.* s přípravkem *GABON PA 1,5 mg proužky do úlů a. u. vet.* vyplývá ze stejného složení těchto přípravků, lišících se pouze obchodním názvem.

Odběr zimní úlové měli je správním úřadem nařizován v souladu s § 133 odst. 3 vyhlášky č. 299/2003 Sb. Zákaz přesívání zimní úlové měli přes síta s otvory menšími, než 5 mm slouží k zajištění monitoringu potenciálního výskytu obávaného malého úlového brouka (*Aethina tumida*) na území České republiky.

Provedení jarní léčby je s ohledem na znění ustanovení § 132 odst. 3 vyhlášky č. 299/2003 Sb. nařizováno pouze v nezbytných případech, tj. u všech včelstev na stanovištích v oblastech kraje, ve kterých při vyšetření na varroázu včel ze vzorků zimní úlové měli v roce 2011 bude zaznamenáno méně než 25 % negativních stanovišť, přičemž tyto oblasti budou vymezeny organizačním členěním Českého svazu včelařského. Za negativní stanoviště je považováno stanoviště do průměrného počtu 3 samiček roztoče *V. destructor* na jedno včelstvo. Na ostatním území kraje je správním úřadem nařízena jarní léčba na stanovištích s výrazně nadprůměrnou incidencí varroázy včel (stanoviště s průměrem počtu více než tři samičky *V. destructor* na jedno včelstvo) a na stanovištích nákazově neprošetřených (u kterých nebyl odebrán vzorek zimní měli k laboratornímu vyšetření na varroázu včel). Použití stejných přípravků a ve stejných lhůtách na území celého kraje je nařízeno kvůli dosažení maximální efektivity léčby varroázy včel a s ohledem na zajištění zdravotní nezávadnosti medu a dalších včelích produktů. Léčba nižší intenzity varroázy včel v pozdním jaru a v letním období všemi aplikačními formami kyseliny mravenčí, jenž nezanechává žádná rezidua v medu ani ve vosku, je dobrovolná a nepodléhá žádným omezením.

V Pardubicích dne 17. května 2010

MVDr. Josef Boháč
ředitel
Krajské veterinární správy pro Pardubický kraj

Na vědomí (s nařízením č. 1/2010):

- Krajský úřad Pardubice, odbor životního prostředí a zemědělství, datová schránka: z28bwu9
- Obecní úřady obcí Pardubického kraje,
- Okresní výbory Českého svazu včelařského Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí.